

Ålands landskapsregering
Att: Trafikavdelningen
Pb 1060
AX-22111 Mariehamn

Objekt

Tillfälligt upplag av returafaltsmassor
Del av fastigheten Vestergård Rnr 3:30
Rörstorp
Lemland

Beslut

Med stöd av 30 § landskapslag om miljöskydd (2008:124), nedan miljöskyddslagen, föreläggs Trafikavdelningen vid Ålands landskapsregering att upprätta en handlingsplan för de asfaltmassor som lagras på del av fastigheten Vestergård Rnr 3:30 i Rörstorp, Lemland, med beaktande av specifikationerna nedan.

Planen ska inkomma till ÅMHM senast den 29.1.2010 för godkännande.

Trafikavdelningen vid Ålands landskapsregering får inte flytta eller på annat vis hantera eller behandla asfaltmassorna på fastigheten utöver vad som behövs för upprättandet av handlingsplanen innan ÅMHM godkänt planen. Ytterligare material eller avfall får inte föras till området.

Handlingsplanen ska åtminstone innehålla:

1. Uppskattning av mängden asfaltmassor på området samt andelen massor innehållande stenkolstjära.
2. Logistikplan för hur asfaltmassor innehållande stenkolstjära separeras från övriga asfaltmassor och vilka fraktioner som förväntas fås av separeringen.
3. Provtagning av separerade massor, omfattande åtminstone provtagningsbeskrivning, provtagningsfrekvens samt vilken provtagare och ackrediterat laboratorium som avses anlitas.

4. Förslag på hur separerade asfaltmassor föreslås hanteras samt tidsplan för genomförande. Om fler alternativ föreslås ska verksamhetsutövaren välja ett alternativ samt redogöra för nyttan och kostnaderna med de aktuella alternativen.
5. En situationsplan som redovisar planerade förflyttningar av asfaltmassorna inom aktuell del av fastigheten Vestergård Rnr 3:30, framförallt var de asfaltmassor överstigande 1000 mg/kg 16 PAH avses placeras tillfälligt innan borttransport.
6. Hur miljöförorening och sanitär olägenhet förebyggs på och omkring området samt hur arbetarskyddet säkras under åtgärden.
7. En egenkontrollplan för åtgärden, innehållande bl.a. namn och kontaktuppgifter till en ansvarig person som övervakar att handlingsplanen följs. Ansvarig person ska föra dokumentation över utfört arbete och en slutredovisning ska lämnas till ÅMHHM efter arbetet utförts.
8. En plan för en översiktlig utredning över den underliggande markens föroreningsgrad och en uppskattning av mängden förorenade jordmassor. Utredningen ska omfatta minst två representativa markprov från ytjord (t.ex. 0-5 eller 0-10 cm) och två från underliggande jord (t.ex. 5-20 eller 10-30 cm). Planen ska även omfatta hur man gör en första bedömning av risken för att grundvatten förorenats samt en redovisning över eventuella skyddsobjekt i områdets närhet.

Motivering

Asfaltmassorna har enligt verksamhetsutövaren placerats på området 2007 i avsikt att återanvändas i framtida vägbyggen. Enligt Trafikavdelningens uppgifter har upplagringen skett med fastighetsägarens samtycke. Upplagring av avfall kräver miljöprovning enligt 10 § punkt b) miljöskyddslagen och 28b § i landskapslag om renhållning (renhållningslagen, 1981:3), vilket saknas för området. Området är inte heller iordningställt för hantering av förorenat material. Asfaltmassorna måste därför avlägsnas. Av samma anledning och med stöd av 30 § miljöskyddslagen tillåts inte verksamhetsutövaren att tillföra ytterligare material eller avfall till området.

ÅMHHM konstaterar att de asfaltmassor som är placerade på fastigheten Vestergård 3:30 i Rörstorp består av åtminstone två olika fraktioner vägbeläggingsmaterial. Dels en mindre mängd ytbeläggingsmaterial som innehåller tjärindränkt naturgrus samt ett större inslag av ytbeläggingsmaterial som föreföll mer kompakt och utan tjärindränkt naturgrus. Fraktionerna är blandade på området där även en grusfraktion förekommer. Vägbeläggningsen håller ihop i större asfaltkakor. Vid okulär besiktning samt med hjälp av luktintryck kan de två nämnda fraktionerna lätt identifieras.

ÅMHHM:s analysresultat från de två fraktionerna indikerar att ytbeläggningsmaterial med tjärindränkt naturgrus-, innehåller i storleksordningen 9600 mg/kg 16 PAH och att asfaltmaterialet utan tjärindränkt naturgrus-, innehåller i storleksordningen 59 mg/kg 16 PAH. Vid klassificering av avfall och farligt avfall samt förfaranden vid hantering av dessa gäller ÅLSB (1998:92) om avfall och farligt avfall samt förfaranden för återvinning och slutligt omhändertagande. Vid bedömning av asfaltmassor som farligt avfall kan gränsvärdet 1000 mg/kg 16 PAH användas, varför ÅMHHM konstaterar att en del av materialet på området klassas som farligt avfall.

Farligt avfall får inte blandas med annat avfall eller andra ämnen enligt 8d § renhållningslagen. Enligt 8c och 8b §§ renhållningslagen ska avfall återvinnas om det är tekniskt möjligt och avfallshanteringen ska utföras med bästa möjliga metoder för att motverka hälso- och miljöskador.

ÅMHHM menar med stöd av nämnda lagrum och på basen av den undersökning myndigheten utfört att det är rimligt att kräva att Trafikavdelningen vid Ålands landskapsregering inlämnar en tidsatt handlingsplan för separering, provtagning och fortsatt hantering av asfaltmassorna samt för förebyggande av negativ miljöpåverkan på och omkring området. Vid olika alternativ ska underlag för en förenklad kostnadsnyttoanalys lämnas så att myndigheten har det underlag som behövs för att bedöma behovet och typen av ytterligare åtgärder.

Avfall får inte överges eller hanteras okontrollerat och avfallshanteringen får inte orsaka någon fara eller skada för människors hälsa eller miljö enligt 8a § renhållningslagen. ÅMHHM menar med stöd av nämnda lagrum att en okontrollerad flyttning eller annan hantering av massorna riskerar blanda mindre förorenade och eventuellt mer förorenade asfaltmassor, vilket skulle försvåra en eventuell senare separering och eventuell återanvändning. En oförsiktig hantering kan även öka riskerna för eventuell förorenings-spridning. ÅMHHM gör bedömningen att nyttan av att massorna ligger kvar på området tills en utredning utförts och en handlingsplan tagits fram överstiger skadan som en längre upplagring av massorna på fastigheten kan innebära.

Enligt 7 § miljöskyddslagen föreskrivs att verksamhetsutövaren ska ha den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens och omfattning för att förebygga och begränsa dess negativa miljöpåverkan. Planen ska därför innehålla en egenkontrollplan som redovisar att verksamhetsutövaren utför övervakning och dokumentation av handlingsplanens föreskrivna krav.

Ämnen och avfall får inte lämnas eller släppas ut i marken så att marken förorenas på ett sätt som kan leda till negativ miljöpåverkan enligt 5 § miljöskyddslagen. Enligt 4 § miljöskyddslagen ska en verksamhetsutövare vidta sådana nödvändiga åtgärder som rimligen kan krävas för att negativ miljöpåverkan undviks. Planen ska därför även innehålla en efterföljande utredning av eventuell förorening av mark och vatten som kan orsakats av verksamheten. Planen ska innehålla relevant provtagning och bedömning av de potentiellt förorenade massornas mängd och innehåll.

Bakgrund

Den 12.10.2009 utförde ÅMHM ett platsbesök vid fastigheten Vestergård 3:30 i Rörstorp, Lemland. Syftet var att erhålla prov av vägbeläggingsmaterial för vidare undersökningar.

ÅMHM utförde inspektion 13.10.2009 av lagringen av asfalt på fastigheten Vestergård Rnr 3:30 i Rörstorp, Lemland. Vid inspektionen konstaterades att uppgrävda asfaltmassor lagras på området och att en del av asfaltmassorna kunde innehålla stenkolstjära i en halt som överstiger gränsvärdet för farligt avfall.

Den 2.11.2009 inkom yttrande från Ålands landskapsregering.

Den 2.12.2009 inkom analysvar från provtagning på asfaltmaterial.

Avgift

Ingen avgift faktureras.

Besvär

Besväransvisning bifogas.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Yvonne Österlund
Myndighetschef
Beslutande

Ulf Simolin
Tillf. miljöskyddsinspektör
Föredragande

Bilagor

1. Besväransvisning